

Tänk på döden!

Behöver man verkligen skriva testamente?

En rimlig fråga att ställa i ett samhälle där allt mer regleras juridiskt. Och svaret är ja, inte minst efter att det tillägg i arvsrätten från 2015 som innebär att arv nu regleras utifrån det land du är bosatt i – inte utifrån ditt medborgarskap. Att skriva testamente om

du är bosatt utomlands är således viktigare än någonsin. Även om det i dag finns rimliga ramar för vilka arvet tillfaller är det bra att testamentera för att vara på den säkra sidan.

Att se om sitt hus har ett eget värde, inte minst för de efterlevande. Därtill ger kvarlätningsplaner ett tillfälle till oreglerade, existentiella reflektioner. Att tänka på livet och på döden är som bekant inte lagstadgat.

AMANDA BROBERG

CITATET

När de statliga AF-kontoren i så fall läggs ned så kommer det att komma andra aktörer som ser till att matcha människor mot jobb.

Annie Lööf,

talare om Arbetsförmedlingens varsel av 4500 anställda under Centers kommandagar i Umeå.

Jimmi Åkesson (SD) och Stefan Löfven (S) debatterar under landsbygdsriksdagen 2018.

FOTO: TT

NYA TIDER, NYA KONFLIKTER

Liberaliserad arbetsrätt inte största hotet mot S

En socialdemokratisk statsminister lovar att under mandatperioden ska förändra i lagen om anställningsskydd. Arbetarrörelsen har bara att se på när en närmast helig princip överges bara för att makten förutsätter detta helgerån. Hur djup kan sprickan bli?

B Det som ofta beskrivs som det historiska och unika i denna långdragna politiska höst och vinter rör borgerligheten. Att Alliansens ska ha splittrats, det har ägnats många spaltmetrar i de politiska analyserna. Att socialdemokraterna nu förväntas driva en mer liberal politik än någonsin tidigare har reducerats till något nödvändigt, till eftergifter åt Centerpartiet och Liberalerna.

Att det finns en gammal spricka som nu börjat ta sig nya uttryck råder det ingen tvekan om. Frågan är bara hur djup den verkligen är.

Socialdemokraternas identitet och intressegemenskapen med LO har gjort att gränserna mellan arbetarrörelsens båda grenar av och till varit svåra att iakta. Partiet är dess politiska gren och fackets pengar och enorma apparat av ombudsmän och förtroendevalda har varit en maktpolitisk faktor som sträcker sig långt tillbaka i tiden.

Att en överenskommelse med de liberala mittenpartierna om LAS i regeringsförklaring skulle ändra på detta faktum och denna långa histo-

ria kan låta naivt. Men inte minst vänsterkrafterna inom partiet och inom LO vill gärna ha det till att Socialdemokraterna allt mer verkar distansera sig från arbetarrörelsens traditionella värderingar och ståndpunkter.

Stämmer det? Är Socialdemokraterna på väg att så att säga ta ut skilsmässa från arbetarrörelsen?

En bit från riksdagen och sju mil väster om Borås ligger den historiska arbetarstaden Göteborg. De senaste åren har stadens hamn präglats av en konflikt mellan Svenska Hamnarbetarförbundet och APM Terminals, som resulterat i strejker, blockader och lockout. Hamnarbetarförbundet nöjer sig inte med de kollektivavtal som arbetsgivaren slutit med Transport, utan vill ha ett eget. Konflikten som pågått sedan 2016 har vid det här laget kostat mångmiljonbelopp.

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson tillsatte efter tryck från inte minst näringslivet i Sjuhärad en utredning om hur en arbetsmarknadskonflikt inom ett avtalsområde där det råder fredsplikt ska förhindras. Arbetsgivarpartiet och LO-facket la för sin del fram ett förslag som visserligen inte innebar långtgående inskränkningar i strejkrätten, men försvände att vidta stridsåtgärder mot ett företag som redan har kollektivavtal mot en facklig organisation. Regeringen var nöjd med parternas bidrag till att lösa konflikten.

Vänsterpartiet – arbetarrörelsens arga styvsyskon – och delar av arbetarrörelsens många högröstade opi-

nionsbildare var dock missnöjda och kritiserade båda initiativen. Minnet från 1990-talets början och den dåvarande s-regeringens förslag om strejkstopp bidrog till att sätta in dagens agerande i ett sammanhang som förstärkte intrycket av ett latent hot från en opålitlig s-regering.

I ljuset av dessa exempel ter sig samarbetet med de liberala mittenpartierna som ett problem för arbetarrörelsen. Vems intressen företräder Stefan Löfven egentligen?

Det är helt i sin ordning att ställa frågan om vad som håller på att hända med Socialdemokraterna och med LO. Men det är alldeles för tidigt att ta januariöverenskommelsens 73 punkter till intäkt för att den leder till att arbetarrörelsen ofelbart går mot en situation där fack och parti glider isär. Minns att den enda omedelbara effekt som mittenuppbyggnaden har haft är att Alliansen har spruckit.

Det omedelbara hotet mot arbetarrörelsens sammanhållning är snare väljardemografiskt; nära nog var fjärde LO-medlem vänder ryggen åt Socialdemokraterna och hellre lägger sin röst på Sverigedemokraterna.

Det finns strukturella förändringar som hotar mer än liberal politik. Men det är inte givet att den väg som Stefan Löfven nu har slagit in på kommer att minska tappet till SD.

Det är nästa kompromiss, nästa överenskommelse, som borde oroa. Vad är S då berett att släppa för att inte tappa mer till SD? Och med vilka är man då beredd att samarbeta?

MITT EUROPA

Wikström: Må det offentliga samtalet få bli normalt igen

CECILIA WIKSTRÖM

Olof Palme, Anna Lindh, Pawel Adamowicz stod upp för ett fritt och öppet samhälle och de litade på sina medmänniskor. Fler förtroendevalda får inte gå deras öde till mötes.

Mitt arbete som Europaparlamentariker gör jag mitt bästa för att försöka förbättra vardagen för EU:s över 500 miljoner medborgare. Ibland är det komplicerade frågor att sätta sig in i och då måste jag väga samman många olika faktorer; ideologi, medborgarnas åsikter, vetenskaplig fakta och, framförallt, mina egna värderingar. Som politiker måste man också tåla att ens idéer ifrågasätts och kritiserar. Allt detta är självklara och viktiga delar av uppdraget i demokratins tjänst.

För att jag som politiker ska kunna utföra mitt arbete behöver jag vara tillgänglig för att möta de människor jag representerar. Dessa möten är ofta en positiv energiinjektion, som inte bara ökar människors tillit för demokratiska processer, utan också förser mig med nya perspektiv och idéer. Men med tillgängligheten kommer också en utsatthet. Vi tål att bli granskade, men få av oss politiker har, eller vill ha, livvakter som skyddar oss mot hot och våld, trots att vi förväntas delta vid offentliga sammanhang där vem som helst kan dyka upp.

SKL genomförde 2016 en enkätundersökning för att ta reda på hur det systematiska arbetet mot hat, hot och våld ser ut i kommuner, regioner och landsting. 47 procent, alltså närmare hälften, av de tillfrågade säkerhetsmyndigheterna i landet, uppgav att förtroendevalda i deras kommun, region och landsting har utsatts för hat, hot eller våld de senaste 1,5 åren.

Att samhällsklimatet ter sig allt hårdare har lett till att många förtroendevalda väljer att censurera sig själva eller, i värsta fall, till och med lämna sina uppdrag, eftersom de känt en så pass stor oro kring sin egen säkerhet. Många väljer att aldrig ens söka sig till den politiska världen, trots att de hade kunnat bidra med mycket gott till samhällsutvecklingen.

När medborgare och politiker skräms till tystnad är demokratin i fara. Det får aldrig bli allmänt accepterat att förtroendevalda ska utsättas för denna utsatthet och risk för våld.

I Sverige minns vi mordet på Olof Palme 1986 och Anna Lindh 2003, båda överfölls på allmän plats i centrala Stockholm. I EU minns vi mordet på den brittiska parlamentsledamoten Jo Cox 2016, som knivskars till döds på väg ut från ett bibliotek och mordet på den polske borgmästaren Pawel Adamowicz, som mördades då han talade vid en vid en insamling för sjukhusutrustning i Gdansk den 13 januari i år.

Gemensamt för dem alla var att de verkade för det som de trodde på. De stod upp för ett fritt och öppet samhälle och de litade på sina medmänniskor. Fler förtroendevalda får inte gå deras öde till mötes.

Vi har alla ett gemensamt ansvar för att försäkra att hatet aldrig besegrar oss. Det offentliga samtalet har blivit allt hårdare och jag önskar inget högre än att det åter normaliseras, så att samtal och debatter bidrar till en positiv samhällsutveckling.

CECILIA WIKSTRÖM

är Europaparlamentariker för Liberalerna.